

**TLANECHIKOLAMATLANAUATILI TLEN TETLATSAKUITILKALKO TLEN
MOTEKINAUATILTEMOYANIJ TLEN HIDALGO TLALKOTOMITL**

**TLAJTOLNAUATILKUAJTLALILI KIONMOYAJTOK TLAJTOLMOYAJKUILOJKETL IPAN
KALTLANAUATILTLAMOYAAULI, SENPOUALI UAN MAJTLAKTLI JULIO ITEKIJ TLEN
MAKUILI TSONTLI UAN KAXTOLI UAN EYI XIUITL.**

*Amatlanauatilni tlen momoyajki ipanpa tlajtolkuilomoyajtli tlen tekilaktlanauatili, ipan lunes tonali
senpouali uan ome diciembre iteki tlen makuiltsontli uan majtlaktlil uan naui xiuitl.*

**HIDALGO TLALUEXNAUATIJKETL
TLANAUATILTEKITILKAYOTL TLEN TLALKOTOMITL**

**JOSÉ FRANCISCO OLVERA RUIZ, TLALNAUATIJKETL TLEN TLAMALAJKAPAJ TLALI
UAN ISELTIMONAUATIJKA, IMASEUALNPYOYOUAJ KIMAJTOKEJ:**

**MA LXII TLANAUATILTEKITILKAYOTL TLEN H. TLAAMANAUATISENKAULKALI TLEN
TLAMALAJKAPAJ TLALI UAN ISELTIMONAUATIJKA, KIPIXTOK IKA KUALI KIMOYAA
TLEN NIKA MOIXPANTIA:**

TLANAUATILAMATL MACHIYOTL 398

**TLEN KIYOLITIYA TLANECHIKOLAMATLANAUATILI TLEN
TETLATSAKUITILKALKO TLEN MOTEKINAUATILTEMOYANIJ TLEN HIDALGO
TLALKOTOMITL**

Amasenkaualkalko tlen Hidalgo Tlalkotomitl, itechpoui tlen kimakaj lajlamikilistli nopa
Machiyonauatili 56 Itlapanka se uan ome tlen Amatlanauatili tlen Hidalgo Tlalkotomitl,
DECRETA:

TLEN ITETILKA

SE.- ipan tlanechikoli tlen tonal maktlalktli 10 tlen diciembre metstli tle 2014 xiuitl, pampa
tlanauatiykayotl tlen tlayekanalistli, techmakakej se **tekitlajtlanili tlen**
**Tlanechikolamatlanauatili tlen tetlatsakuitilkalko tlen motekinauatilemoyanij tlen Hidalgo
tlalkotomitl**, kiixpanextiji Lic. José Francisco Olvera Ruiz, Tlayekanketl tlen Tlachualistetilistli
tlen Tlaltokajyotl.

OME.- Nopa tekitlamantli, moikuilok ipan Amochtli tlen Tlanauatiatlatoani tlen Achtou
Tekimakalistli tlen amanauatilestli uan tlamantini tlen Amatlanauatilestli, tlen machiyopouali
125/2014.

Yeka, tlen moikuilojtok; uan

ITLACHILIJKA

SE.- Nopa Tekimakalistli tlen tajkuiloua, kipia tlayekanalistli uan ueli kimatis ni amatlamantli,
panma motechtia ipan Machiyonauatili 2, 75 uan 77 Itlapanka II tlen Tlanechikolamatlanauatili
tlen Tlanauatiatlatoani.

OME.- Nopa machiyonauatili 47 itlapanka I, tlen Hidalgo Tlaltokajyotl Itlanauatilamaj uan 124 itlapanka I, tlen Tlanechikolamatlanauatili tlen Tlanauatiltetilistli, kitechpoui nopa Tlayekanketl tlen Tlachiualistetilistli, uan uelis kisenkauasej Amanauatili uan amanauatili, yeka ni amapeualistekitl tlen moixpoua, kisentiliya tlen Amanauatilistli kitlajtlaniya.

EYI.- Tlen timonechikouaj ipan ni Achoui Tekimakalistli tlen amanauatilistli uan tlamantini tlen Amatlanauatilistli, tijkualmatij tlen nikaj moiitoua, kemaj moiikuiloua, Tlaltokajyotl nopa se tlamantli tlen mopajpatla kemaj kejnopa kitlajtlaniya tonal maseual-tlapejpeniliskayotl tlen tipanoj, yeka moneki eltos kuali melaauak ni amanauatili tlen Totlaltokajyotl.

NAUI.- Ipan Hidalgo tlalkotomitl, tlen ken mochiua Yeknemelistli tlen Tekinauatiipejpentli, tijmatij uan titlapaleuijtokej tlen namaj mopatlak amanauatili, pampa momakatok tlapaleuilistli uan nochi maseualme tikintlepanitaj nopa initechpouilis tlen kema kinejij anejnemisej ipan se tlapejpenichikolistli, pampa notijnekij maonka se tekitlapejpenilistli tlen amoteixpanos kemaj motemosej tlayekananij.

MAKUILI.- Ipan Tlaltojkayotl, panotok 21 xiuitl uan tipatlatiualajtokej amanauatilistli tlen tekitlapejpeniskayotl, kampa nopa tetlatsakuiltilkalko tlen motekinauatiitemoyanij yolkia pampa Decreto tlen tlapatiskayotl tlen Amatlanauatili tlen Tlaltojkayotl ipan 6 tlen septiembre metstli ipan 1993 xiuitl, ken Tekinauatili tlajkuilokalko tlen itechpoui tlen tekitlapejpeniskayotl.

Nopa amanauatili tlen 14 tlen itekij metstli noviembre ipan 1995 xiuitl kipatlak nopa machiyonauatili 24, tlen Tlaltokajyotl Itlanauatilamaj, tlen ika kiixpolok itechpouij tlen Tlachiualistetilistli uan kinauatik nopa Tlanechikoli tlen Tlaltokajyotl, makintokaxti Tlachiualistetilistli tlen tetlatsakuiltilkalko tlen motekinauatiitemoyanij, uan kimakak nopa tekitlanauatili nopa Tlanauatiltetilistli, pampa kejnopa kikualmatkej Tlanechikoli tlen Motekiuajtemoyanij tlen moiikuilojtokej ipan Tlaltokajyotl Itlapejpenistikalko; nojquia mokajkej ni maseualtikalko kipyas ome tekitlachiyalis kampa tekitisej, uan kemantika nomocnechikosej teuaya ome Amanauatilsenkajkeme, kintokaxtis Tlatlepaniskayotl Yeknemelistli Ueyi Tetlatsakuiltijketl ken kijtosej Tlanechikoli tlen Motekiuajtemoyanij, uan motechpouis tlanechikoli tlen achoui ixtlalpa tlen kisemanas uan kikuajtlalis nopa amatlajtlankayotl tlen axkualmatikayotl uan nopa onpa tlanechikolka, itekij kiixpouas uan sampa kitechtis; nojquia mopatlak amatlajkuiloli ken moixpantlalis manauiskayotl, moixpolok tlajtlaniskayotl tlen axmoneki uan yolitik tlen ika momanauissej ika ompa, nojquia mokajkej kiueyilise tonati kemaj moamatlajtlanisej, uan kisenkauasej tekitl uan nojquia kenikki kiixmatisej sekinok amatlamanauiskayotl.

CHIKUASE.- Nojki iuikal, tlen nopa yankuilisamatekitl tlen tlakalistlaltipaktli ipan 1997, sampa yano mopatlak nopa amatekilkayotl tlan ni tlaltojkayotl, uan kejni no mopatlak ipan iteki 9 tlen mayo metstli ipan 1998 xiuitl nopa machiyonauatiltini 93, 94, 95, 96, 97, 98 uan 99 tlen Tlaltokajyotl Itlanauatilamaj, nopa Tetlatsakuiltilkalko tlen Motekinauatiitemoyanij mosejkotilik iuaya Tlatsikuiltlistetilistli tlen Tlaltojkayotl, yeka ayok san amatlasenkajketl, namaj mochijkej tlen kena nelia tlanauatilamasenkajketl.

Yeka, ken eltok tlanauatilkayotl tlen iuikal tonati, mopatlak nopa Amanauatili Tekinauatiipejpentli tlen ni Tlaltojkayotl, uan moxelok tlen tlajtolixneskayotl tlen tlaneltokajyotl; yeka ika nopa tlamantli moixpolok tlenkijjtouayaya Chikuase tlen Amanauatili Tekinauatiipejpentli, tlen kampa mosejkotilijtok uan kuali mosenkua tlen Tetlatsakuiltilkalko

tlen Motekinauatiitemoyanij moyekanki ipan Tlanechikolamatlanauatili tlen Tlatsikuitlistetilistli uan tlen axkualnesi uan tlen tlamanauiskayotl moixnextia ipan Tlanauatili tlen tekinauatiitemoli tlen ika moixtlali axkualtekinauatichlialnechikoli

Ipan 2007 xiuitl, moixpanmoyajkej tlen amanauatilkayotl mopatlakej ipan 11 iteki mayo, tlen moixnextik yankuik Tlanauatili tlen tekinauatiitemoli tlen ika moixtlali axkualtekinauatichlialnechikoli tlen niamatekitl, uan nojkia tlen mopatlak ipan Tlanechikolamatlanauatili Tlatsikuitlistetilistli tlen Tlaltojkayotl.

CHIKOME.- kejni, ika mopatlaliskayotl tlen Tekinauatiipejpentli tlen Mexijkajtlanaauatilamatl, moyolitijkej Tekikaltinij tlen Monauatiaj, ken Mexiko Itlapejpenilistekikalko, tlen itechpouij kintokaxtis tetlajtolmakanij ipan Tlaltojkayotl tlen Maseualtekikalko tlen Tlaltojkayotl.

Nojkia nopa Tekinauatiiltinij tlen kitlachiliaj tekitlapejpentli ipan Tlaltojkayotl kimokuitlauia ma amo kinixpano nopa tlanechikoli tlen Tlaltojkayotl uan kitechpuj nopa tekitl ipan amanauatilsenkaualkalko tlen Mexijkotlali, ika amatlanotsaloni, ika lajlamikilistli tlen "makinpaleui kiixpolosej axkualtemakalistli tlen maseualme pampa moyolijtoua ma amo se tekiltlanauatilkayotl kinemilis se tlanauatili sanya iselti ipan yolitilistli tlen tlasentililkayotl tlen ininselti momanuatiyaj".

CHIKUEYI.- nopa amatiliskayotl tlen machiyonauatili 116 itlapanka IV tlachipintli c) itechpoui 5° kijjtoua, nopa tekiuajmej tlen kipiaj se tlanauatilkayotl tlen tekitlapejpeniskayotl uan inintekij mokuatlaliaj tlen axkualmosenkaualistli, makipiyakaj inijuantij monauatilistli ipan tekitilkayotl uan moneki motlepanitas tlen inijuanti kijjtosej, kenikki kijjtos amanauatilistli.

CHIKNAUI.- Ni amapeualistli tlen moixpoua, tlen kiolinia tlen tlanechikoltekitini tlen tekiuajmej tlen itstokey ipan ni Tlaltokajyotl, kimoyakua tlamantli tlen kitechtia tlen, Amanauatili tlen nochí Tekikaltinij uan tekitlajlamikilis tlen Tekinauatiipejpentli, kimoyaus ipan 23 iteki tlen mayo metstli ipan 2014 xiuitl, ipan ome itlapanka tel machiyonauatili 105, tlen kiixpoua kejni:

I. Tekiuajmej tekinauatiipejpenanij tlen ni tlaltojkayotl eli nechikoltlauatianij tlen inintechpouij tlen ni tekitl tlen kiita tlen tekitnauatiipejpentli ipan se Tlaltojkayotl ipan ni Mexijkotlali, uan uelis ininselti monauatisej ken motekitlajtlanisej uan kenikki moyolojuisej kitokilisej se tekitl [...]

II. ni tekitlanechikolisli tlen ni tlaltokajyotl axkanaj kinauatis Tlatsikuitlistetilistli tlen Tlaltokajyotl tlen eltokey ipan ni Mexijkotlali.

MAKTLAKTLI.- yeka, moneki mopatilis ni amatlanauatilkayotl pampa pano tonati uan ni Tlanechikolistekekayotl tlen kiita ni tekitlapejpenijkayotl, yeka ipan ni Hidalgo tlalkotomitl peua yankuik tekitl kampa moneki moyolitis Tekikaltinij tlen Monauatiaj, pampa ni tekitilneskayotl Republicano, Maseualtlanaauatiliskayotl uan Mexijkatlapa tlen kijjtoua tlanauatilkayotl, ipan Tlaltojtojkayotl tlen ni Meixjkotlaltipaktli axkintechtiaj mamosentolikaj, ken tlanauatichlialnechikolistli, san tlen kiixnextijtokey ipan Amanauatili tlen ueyi tlanauatiykayotl, pampa kenikki kiixpoua tlen ininselti monauatiyaj, uelisej kitokilisej se tekitl kenikki inijuantij kiitasej kuali eli inintekij, uelisej nikkia kiyolitisej tlanechikolistekekayotl tlen inijuantij kinekisej ken inintekij kuali kisati, uelisej iniselti monauatisej sankena amo kiixpanosej amatlajkuiloli kampa mokajtokey kitlepanitasej tlen Mexijkotlali.

Se machiyonauatili.- Ni Amanauatili tlen moixpantia, moxexeloua ika kaxtoli tlaxexeloli, kampa moikuilojtok kampa mosenijkuilojtok nitekitlamat, tlen ueli kichiua ni kaltektil, tlen tekichiuj

nechikoli, tlen ueli kichiua Tlayekanketl, nojquia kenachi uajkaua uan keniji motepalpaleuis nopa Tlayekanketl, nojquia tlen uelij kichiua Amanauatilsenkajketl uan Uexkaltekinauati.

Se tekinauati tlen kejni iuexka, moneki makipia se tekitlachialistli, nopa eltok ipan ni amanauatilistli, kampa ixnesi nochi tlen ueli kisenkauaj ipan tekitilkayotl tlen Tlanechikolamatlanauatili itechpoui.

Tla tijneki ma kuali teichiua ni Tlanechikolamatlanauatili, monekis matekitikaj maseualmej tlen kiixmatij tekiamanauatijkayotl uan tlen kiixmatij amasenkaualis nochitonali, nopa amanauatilis moikuilojtok ipan chikueyi tlaxexeloli tlen ni Amanauatili, tlenkipaleuia ma mochua tlan moneki ika pankuali.

Ipan ni tonali kemaj moneki ma tijtsalanchiuase tekitl uan ma moixnexti keniji motekiuiua tomi, moneki ma onkaj se tlanechikoli kani tlayolmelaua semanauaktlanauatijketl, ninekilstli moikuilojtok ipan tlaxexeloli IX; uan ipan tlaxexeloli tlen teipaj notijpantise keniji motlachilis tekiltlistli tlen itechpouij uan keniji monechikosej teipa; ipan tlaxexeloli XII tlatskitok keniji eli tlankuilisamanauatili, pampa eli se Maseualtekikalko tlen iselti monauatia, kipia kikualsenkauas kualantli tlen ni tetlatsakuitlalko uan tekichiuanij; ipan tlaxexeloli XIII kijjtoua keniji mochias ni tekitl ipan ni tlalyaualoli tlen Tlaltojkayotl motlepejpenijkatlanauatiyani.

Se ixpantilistli tlen ueyi tlen kijjtoua kenijkatsaj monemiltise tekichiuanij tlen kiita tekitlapejpenoloni oneli kuali pampa ajachika momachtiaj uan moyolouiyaj keniji kikualsenkauasej ininteki, yeka onelij tekichiuanj tlen kuali ixtlamati uan kuali tekitl kisenkauaj, pampa nochi tijmatij nitekitlapejpenoloni ajachika mopatla ipan ni tekichiuali, yeka moneki moixtejtemos uan mosemanas nopa tekitl ajachika mochias ipan tekikalko; se asitilistli tlen tlaxexeloli XIV, kijjtoua kitetilis nimoyaualistli tlen tekitlanauatitemoli uan tlanauatili pampa moneki nochi maseualmej ma kiixmatikaj, pampa kejnopa kijjtoua amanauatili tlen moptalatok tlanauatilmayotl.

Ome machiyonauatili.- tlen ni tikonixpannextia ipan ni amatlajkuiloli, tojuanti tlen tiitstokej ipan ni Tekitlmakalistli tlen kitlajtlachilis ni tekitl uan kiixpouas kuali ni peuaultlajkuilotekitl, timoyolouiya kuali makiixpantikaj pampa kuali lajlamikilistli momoyaua.

**NOCHI TLEN NIKA MOIXPANEXTIJTOK, NI NECHIKOLI, KISENKAUA UAN KIMOYAU NI
TLANAUATILI ISELILIS**

**TLEN KIYOLITIYA TLANECHIKOLAMATLANAUATILI TLEN TETLATSAKUITLALKO TLEN
MOTEKINAUATILTEMOYANIJ TLEN HIDALGO TLALKOTOMITL**

IYOJTSI MACHIYONAUATILI.- Tlen kiyolitiya Tlanechikolamatlanauatili tlen Tetlatsakuitlalko tlen Motekinauatilemoyanij tlen Hidalgo Tlalkotomitl

**SE AMAKOTONTLI
TLEN NOCHIUIYAJ**

Machiyonauatili 1.- Ni amanauatili mosenkajtok ipan maseualsentilistli asisitlistli uan kitemoua ma monechikoka uan uelikaj, ken mosentlalia uan keniji tekiti Tlanechikolamatlanauatili tlen Tetlatsakuitlalko tlen Motekinauatilemoyanij tlen Hidalgo Tlalkotomitl.

Machiyonauatili 2. Tlanechikolamatlanauatili tlen Tetlatsakultilkalko tlen Motekinautiltemoyanij tlen Hidalgo Tlalkotomil nopa se nechikoltekitl tlen iselti monauatiya, nochipa tekiti ikapankuali uan kipia ikalko, kemaj se tekitl kikonana ininselti mosemaka uan tekitij ika ipan kuali tlen tekitlapejpenali, amokemaj kiixpano Mexijkajtlanauatilamatl, uan nochi amatlanauatili tlen nopaya yoli, Hidalgo Tlaltokajyotl Itlanauatilamaj uan amanauatilkayotl tlen tlapejpeniltlanauatili. Notekitisej maseualme tlen kiixmatij kenijkatsaj kuali tekichiua amatlanauatili uan amatlajkuilokayotl.

Eyi machiyonauatili. Ipan ni amanauatili kejni mokuamachilis:

- I. Machyoamanauatili: Machyoamanauatili Tekinautilpejpentli tlrn Tlaltokajyotl Hidalgo;
- II. Kaltlanauatili: Tlaltokajyotl Itlapejpenilistekikalko tlen Hidalgo;
- III. Amanauatili: Amatlanauatili tlen uextekikali uan tekitemolchiualtlachilijketl;
- IV. Amanauatilsenkajkemej: Amanauatilsenkajkemej Tetlatsakultilkalko tlen Motekinautiltemoyanij tlen Hidalgo Tlalkotomil;
- V. Tlanechikoli: Tlanechikoli tlen tetlatsakultilkalko tlen mosenkajtok ininuaya amnauatilsenkauanij tlen tekinautiltemopyanij uan Uextekikalnauatili;
- VI. Tlayekanketl: Tlayekanketl tlen Tetlatsakultilkalko tlen Motekinautiltemoyanij tlen Hidalgo Tlalkotomil;
- VII. Amatlanauatili: Amatlanauatili ipan Tetlatsakultilkalko tlen Motekinautiltemoyanij tlen Hidalgo Tlalkotomil; uan
- VIII. Tetlatsakultilkalko: Tetlatsakultilkalko tlen Motekinautiltemoyanij tlen Hidalgo Tlalkotomil.

Naui machiyonauatili. Tlanechikoli tlen Tetlatsakultilkalko kisenkaua eyi Amanauatilsenkajkeme tlen kintokaxtijtos Mexikan tlanautilsenkauanij uan tekitisej chikome xiuitl ken tlatskitok ipan Mexijkajtlanauatilamatl, amatlanauatili uan Hidalgo Tlaltokajyotl Itlanauatilamaj. Uan moneki nochi nopa tekichiuan uan nopa uexkatekitlajkuilojketl kejnopa kena kuali tekitl mosenkauas.

Makuili machiyonauatili. Ipan niamatlajkuiloli moneki tla ajkiya kineki elis Amanauatilsenkajketl, tekitlapejpenaloni, keniji kiyolpachose tlen kisaj ipan tekikalko, axtemakaualis, kenkinpatlase, keniji moikuilojtok ipan Mexijkajtlanauatilamatl, Hidalgo Tlaltokajyotl Itlanauatilamaj uan ueytlanauatili.

Chikuase machiyonauatili. Tlanechikoli tlen Tetlatsakultilkalko uelis elise manochikiixmatikaj uan nojka san se makiixmati kema kejnopa moyolojuise nochi Tlanechikolistli uan kijtose ma eli santlajkuiloli. No uelis monechikose kemaj se Amanauatilsenkajkemej kintlajtlanis mamokamausiej ika se ueyitekitl.

Chikome machiyonauatili. Tetlatsakultilkalko itstos ne altepetl Pachuca de Soto, Hidalgo uan uelis tetlanajnauatis ipan nochi altepetini tlen Tlaltokajyotl Hidalgo.

Chikueyi machiyonauatili. Itechpoui ni Tetlatsakuilkalko uelis kichuas kuali iteki moneki nopa Tlenechikoli tlen Tlaltokajyotl ma kimaka tomikayanopa uelis kitekiuis uan uelis kikualsenkauas iteki.

Chiknaui machiyonauatili. Tlen kisenkauas nopa Nechikoli mokonanas ken sansetlajtoli uan kejnocki moyolojuitojke; uan nopa Amanauatlasenkajkemej san kikualmatise tlen injuantij kijitoses. Tla sanse eliti machiyotlapejpentli, nopa Tlaneuatijketl, tlen kiyenana Kaltlanauatilistli uelis kijtos ajkia tlatlanis.

Tla se Amanauatlasenkajketl axkikualmati tlen noch i motlapejpenijke, kipia eyi tonal uelis kichuas amatl kampa kijtos tlachketl kikualmati uan mopixtos tlateipa motlachilis.

Majtlaktli machiyonauatili. Amanauatlasenkajkemej tlen Tetlatsakuilkalko kitokkaxtisej, kitokilisej tlen achi miak machiyotlapejpenali nopa itlanauatijka. Tlanauatilistli mopajpatlatis ejeyi xiuitl. Amo kema nopa Tlanauatilistli uelis uajkauas achi miak xiuitl pampa nopa kintokaxtik Amanauatlasenkajkemej, pampa nopa Tlanauatijketl tlakitokajtijtosej ipan tlatepotskoxiuitl tlen kemaj kitokajtijke.

Majtlaktli uan se machiyonauatili. Tla se Amanauatlasenkajketl kikauas itekij ipan eyi metstli, uelis kichuas nopa itekij Uextiltekatlakuilojtlanauatijketl, tlan kejnopa kijtos Tlanechikoli tlen Tetlatsakuilkalko.

Tla se Amanauatlasenkajketl sempaja kikauas itekij, kinmatiltise nopa Tekiuaj amnauatilsenkauanij injuantij kijtosej kenijkatsaj tekiamatichiasej uan kejnopa kitemosej ajkia kipatlas.

OME AMAKOTONTLI TLEN ITECHIUALI TLEN TETLATSAKUILTILKALKO

Majtlaktli uan ome machiyonauatili. Ipan yani tlajtolmoyaual tlen moictoma ika Amochnauatili tlen Mexikantlali, amochtlanauatili tlen Hidalgo tlalkotomitl uan amanauatili tlen ipan ya monepantia, tetlatsakuiltirkalko eltok ininmako tlen nikani moixtoma:

- I. Kiixmatis uan kisenkauas, ika itlamika, tlateijlili tlen tekinautiltemoli tlen ipejpentli tlen tlanauatiyanij, amatlanauatilsenkauanij uan tlen chinankotilantli;
- II. Kiixmatis uan kisenkauas tlatekiuili tlen ika motleteijlis, tetlaijlili tlen axika kuali mosenkaua uan sekinok tlatekiuili tlen tetlaijlili tlen moixtoma ipan ni machiyonauatili;
- III. Kiixmatis uan kisenkauas tlatekiuili tlen ika motleteijlis tlen ika kixtomas tlateijlili ipan ininteuantioli tlen maseualmej ipan tekinautilpejpentli tlen moixpantia ipan amatlanauatili tlen moixneskayotetilia;
- IV. Kiixmatis uan kisen kauas tlapasololi noso tekiaxkualuikali tlen kipia tetlatsakuiltiketiyani uan inin tekichiuanij;
- V. Kiixmatis uan kikuajtlalis tleteijlili tlen momaka ipanpa tlen:

- a) Tlamantli teln moneki kisenkauasej tekuajkemej tlen tichiuaj ipan tekikalko tlen tekuajtemolnechikouaj;
- b) Tlamantli noso tlaskanuali tlen kiixpanos ininyekyok tlen maseualtekinautilpejpentli tlen sanmaseualmej uan motekitemoyanij, kema kejni monekis;
- c) Tlamachiuali noso isenkaual tlen monepantia ika tlatsakuilmaktli ipan tekinautiltemoli;

VI. Kiixtlalis tekikantli ken kiixnextia tlanauati;

VII. Kimoyauas uan kisenkauas maseualchiualistli tlen tekuajnauatiltekitemoli ipan tlalkotontli; uan

VIII. Kisenkauas sekinok tekichiuali tlen amanauati likiixneskayotia.

Tekinautilsenkalko tlen ipanpa moixtlalia uan kiixneskayotis ma tlachialistli uan tlaskanuali tlen mochius ma moixtlalijo ipanpa tlen amatlanauati tlen moixneskayotia ipan tekinautiltemolinechikoli. Eli katlia ika mosenkauas tetlatsakultekinautiltemoli ika kuali, tlanauati, iuikalpa, ika inauatijka, axteuantilpa, ika imiyakmoyauali uan tlaixpantla.

EYI AMAKOTONTLI TLEN TLANECHIKOLI TLEN TETLATSAKULTILKALKO

Majtlaktli uan eyi machiyonauatili. Tlanechikolpa tlen tetlatsakultilkalko mosenkauas ika eyij amanautilsenkauanij tlen kiixtlalis amanauati nechikoltekieuajmey uan kipias yani itekichiuali:

- I.** Kiixpejpenaj ajkia elis itekinautilyekanketl;
- II.** Temaktilis uan kisenkauas amatlanauati tlen tetlatsakultilkalko;
- III.** Kiixtlalis ipatlaka noso isenkaual tlen amanauati noso isenkaual tlen amatlanauatelistli;
- IV.** Kisenkauas tlanauatilyekantli tlen ika momoyauas tlamachiuali tlen ajkia amanautilsenkauanij;
- V.** Kiixtlalis tonali uan kauitl tlen iak mosenkauas tlanechikoli;
- VI.** Kitokaxtis ajkia elis uexkalnauatijketl;
- VII.** Kipatiltoris tomintekiuijmoyajtli tlen se xiuitl noso tlen motekiuis tekitilpa iapn tetlatsakultilkalko;
- VIII.** Kiixtlalis tlajtolasili tlen ika kuali tekichiuae j ajkia itsokej ipan tetlatsakultilkalko;
- IX.** Kiixtlalis itekiasika tlen tetlatsakultilkalko;
- X.** Kitlajtlachilis tlen axueli kiyekisenkauas amtalanauatilsenkauanij, uan tlan kejni moneki, ajkia uelis kipatlas;

- XI. Kisenkauas maseualmej inintlajtolmoyajtli uan tlen moneki kisenkauasej tekichiuanij uan tekitiyanij tlen tetlatsakultilkalko;
- XII. Kipatiuis amatlajkuilolajoktli tlen tlanechikoli;
- XIII. Kisenkauas tlapasololi tlen momaka ipan tekichiuali tlen tekitioyanij uan tetlatsakultilkalko;
- XIV. Kisenkauas tlanechikoli tlen tetlatsakuiliukas;
- XV. Kimoyauas ipan tlanechikolkalko tlen tetlatsakuiliuka tlajtoltlachiyali tlen imako moixtlalia;
- XVI. Kiixmatis amatekiketstli tlen amanauatsenkauanij uan sekinok maseualmej tlen tetlatsakultilkalko
- XVII. Kichiuas ma mopatiui iamaxeloli ipanpa tlen itlayekankanauatijketl;
- XVIII. Kiixtlalis isenkaual tlen amatlapaleuili ika sekinok tekikalko;
- XIX. Kiyekanas uan kitaltlachilis tekichiuali y tlen tekikalli tlen kineltlajtlachilia uan kintekiyekana ipan tekitemolkalko;
- XIX Bis.** Kiixmatis uan kiselis tlayolmelauali, tlen, ipanpa, moneki kiixpantis ajkai kipia tlanauutili ipan tlanechikol tlajtekojkalko; uan
- XX. Sekinok tlen moixtomas ipan tlanauutili uan sekinok talnauutili tlen moixpantia.

MAKUILI AMAKOTONTLI TLEN TETLATSAKULTILKALKO ITLAYEKANKA

Majtlaktli uan naui machiyonauatili. Ajkia kipia tlanauutilñtlayekantli ipan tetlatsakultilnechikoli uan kichiuas eyi xiuitl ipan itekimaktli uan axkana uelis kionpaus ni tekichiuali. Ipan achtouitekinauutili tlen se xiuitl ajkia amanauatsenkauanij kiixpejpenasej, ika imiyakpa tlen tlauasantli, ajkia kipias tekinauatelyekantli.

Tlanechikoli tlen kisenkauas ajkia tekinauatelyekantlia kiuyekanas ajkia kityekinauilmaktilijtok tlanechikoli; tlan tlanechikoltinij uajkauas tlen se mestli uan axkana asis eyi mestli, tlanechikolpa kiixtlalis seyok tekitlanauatelyekantli. Tlan axitsos ajkia kiuika tlanauatelyekantli ipan tlanechikolpa moixtlalis seyok tlanauatelyekantli tlen tekichiucas ipan italmikaj tlen tekichiuali.

Kaxtoli machiyonauatili. Ajkia kiualika tlanauatelyekantli ipan tetlatsakultilkalko kipias yani tlanautili:

- I. Kiixpantis tekiuajkapaj tetlatsakultilkalko inixpa tlen tekiuajkemej uan tekikaltinij tlen semanauak uan ika inisejak;
- II. Kisenkauas tlanechikoli tlen tetlatsakultilkalko;

- III. Kiyekanas tlanechikoli, tlajtoltetili uan kitlajtlachilis ma kuali mouika isenkaual tlen tetlatsakultilkalko itlanechikoli;
- IV. Kimoyauas tlanauatili ajkia amanauatilsenkauanij tlen moneki ipan pamitl tlen kejmni moixneskayotia;
- V. Kiixtlalis ipan tlanechikoli itokajtili tlen tlajkuilojketl tlen uexkalnautili tlen tetlatsakultilkalko;
- VI. Kitokaxtis uexamasenkajketl uan Sekinok maseualmej tlen tetlajtolpaleuisej, uan amasenkauasej;
- VII. Kimoyauas amatlanauatili tlen tetlatsakultilkalko;
- VIII. Kixtlalis imatlalantli kema ika iuikal monepantis tlamatlalantli;
- IX. Kichiwas ma moasi tlen kiixtomasej ipan tlanechikoli uan tlen kiixtomasej amanauatilsenkauanij;
- X. Kiyekos ikualtekisenkajtli uan kuali tlayekantli tlen tekitlayekananij uan tlajkuilolkalko tlen tetlatsakultilkalko, iixtlalka tlen tlanauatili tlen moneki;
- XI. Kisenkauas, kiixpantis uan kiixtlalis amatlayekantli tlen kiixneskayotia tomintekiuli tlen se xiuitl noso tekitl tlen mochiwas ikaaxtekitili tlen tetlatsakultilkali uan kimoyauas ipan mauatilaamasenkaualkalko tlen ika motkilis tlanauatili;
- XII. Kiyekanas tekichiuali tlen moixpantia ika itekichiuali tlen tominmoyajtlipan inintekisenkaual ipanpa tlen talnauatili, tlanechikolpa uan Sekinok amatlanauatilistli;
- XIII. Kiixtlalis ipan tlanechikoli uan ipanpa tlen tekiuajkayotl, tlajtolmoyauali tlen tomitekiuli ipanpa tlen amatlanauatili tlen ika ya moixpantia;
- XIV. Kiixtlalis itekichiuali tlen se xiuitekitilistlei tlen tetlatsakultilkalko;
- XV. Tlanotsa ipan tlanechikolistli uan tlajtlanechikoli ininuaya tekiamanauatilsenkauanij;
- XVI. Kiamatlajkuilos tlayekoli tlen ika motlajtlania se kuali tekichiuali;
- XVII. Kiixtlalis tekiamamaktili tlen tekichiuanij ipan tetlatsakultilkalko;
- XVIII. Mosenkauas xitlaktetilistli uan moixtlalis tlatsakultili tlen tlatsakultili tlen moneki motkilis, iyolmelajka tlen tlanechikoli;
- XIX. Mosenkauas tepaleuijnauatili uan amasenkajtli tlen monekis tlen ika mosenkauas inintekij tlen tetlatsakultilkalko kema axkana monekis iteuantil tlen tlanechikoli;
- XX. Temaktilis tlatetilkayonauatili ajkia kipia tlanauatilyekantli ipanpa tlayolmelauali tlen talnechikoli;

- XXI.** Kiixtlalis ajkia kitekikixtis kemaj kejni monekis;
- XXII.** Temaktilis tlanechikolpa isenkaual tlen tlanechikoltekiuajkayotl, tlen uelis nochipa noso san kemantika tekichuas, teuantilpa noso tlaxelolpa, ijkino ken tlanechikoltinij tlen tekitilistli;
- XXIII.** Kisenkauas amatlapaleuili tlen ika mopaleujitemos uan kiixpantis tlanechikoli;
- XXIV.** Temaktilis amatekiketstli uan tlamakauali ajkia tekisenkauaj ipan tetlatsakuilytilkalko ipan tlanautili tlen moixtlaltok ipan amatlanauatilistli;
- XXV.** Kiyekanas tlanautili tlen tlatsalankapa uan iasika tlen tlayolmelauali; uan
- XXVI.** Sekinok tlen temaktilis amatlanauatili, tlanechikoli uan Sekinok amanauatili tlen monepantia.

MAKUILI AMAKOTONTLI TLEN AMANAUATILSENKAUANIJ

Kaxtoli uan se machiyonauatili. Amanauatilsenkauanis tlen tetlatsakuilytilkalko kipyasej yani tlanautili:

- I.** Teuantis ipan tlanechikoli tlen tetlatsakuilytilkalko;
- II.** Teuantis, tlajtos uan momatlanaas ipan tlñanechikolchiuali uan sekinok tlajtlanechikoli;
- III.** Kitetili, ininpaleujika tlen tlajkuiloyanij tlen moikuilojtokej ipan ni tlanechikoli, ipanpa tlen tlanautili tetlajilili tlen axkualtekitekinauatiltemolsenkauuali tlen motlalis inimmako;
- IV.** Kisenkauas amtekiyekantli tlen ika mokuaatlali uan tekuajsenkaualtinij tlen uala ipan amatlajkuiloli tlen momoyaas, ipanpa tlen tlanautiuli tlen ipan ya mosenkajtok;
- V.** Tlajtoluis uan momatlanaas ipan amtekinauatili tlen tlasenkauuali tlen moictlalis ipan tlanechikoli;
- VI.** Kiixtekos imatlalanka tlan kejni monekis;
- VII.** Kisenkauas amatetili tlen tlajtontli katlia mosenkajtos ipan tetlatsakuilytilkalko, kema mosenkauas tekikalpa;
- VIII.** Kisenkauas tekinauatili tlen kimaktilis tlenechikoli noso tekinautilyekanketl;
- IX.** Motlajtlanis ma moamatlajtlani tlanechikoli tenika axtekilpa kisenkauas tlanechikolpa;
- X.** Kisenkauas tlanautili teln moixtlaltok amanauatilpa uan nauatili tlen ueli mochiua ipan iyekantli tlen tlajtoltinij tlen imako tetlatsakuilytilkalko;

- XI. Moixtlalis ajkia tekinauatiyekanketl itokaxtili tlen maseualmej tlen motekimakatok ipan tlajtoltetili; uan
- XII. Sekinok tlen kimaktilis tlanechikoli, tlanauati uan amatlanauatili tlen kiixtlalis tetlatsakultilkalko.

CHIKUAS AMKOTONTLI TLEN UEXAMATLAJKUILOJKETL

Kaxtoli uan ome machiyonauatili. Ipan isenkaual tlen itekichiuali, tetlatsakultilkalko kipyas se uexamatlajkuilojketl, katlia motekimakas ika imiyanpa tlen matlanilistli tlen talnechikoli, ika itlajtlanka tlen ajkia kiyekana tetlatsakultilkalko.

Kaxtoli uan eyi machiyonauatili. Ajkia elis uexamatlajkuilojketl, moneki kipyas yani neklistli:

- I. Moneki elis uan tlakattos ipan mexikotlali uan makipia iyekyok ipan chinantla uan tenauatiltemojketl;
- II. Kipias pano senpouali uan makuili xiuitl ipan tekitokajtili;
- III. kipias tlamachtilama ken tlajtolpaleuijketl noso tlamachtilistli ipan yekyokpaleuili, ika se itetilka tlen makuili xiuitl;
- IV. Kipias kuali inemilis uan tepatiltilli tlen itekichiuali ipan isenkaual tlen iteki;
- V. Axkana moneki kipistos tlanauati ipan tlanechikoltekitemoli, ipan tlajkotontli uan chinankotlatilantli, yon kipias tekichiuali ipan se tekikali ipan makuili xiuitl; uan
- VI. Kipias imaixkopinka ika iyankuia.

Kaxtoli uan naui machiyopouali. Uexamatlajkuilojketl kipias yani tekichiuali:

- I. Mosentlajtoltlalis ika ajkia kipia amatlanauatiyekantli katlai tlentoli moxelojtis ipan tlanechikoli tlen mosenkauas tlanauatiipa;
- II. Itstos, uan kitlachilis ma amanauatilsenkauanij nojka asitokaj, kipouas matlalanali uan kisenkauas amatlajkuiloli tlen tlanechikoli katlia mosenkaua ipan tetlatsakultilkalko;
- III. Kipatiuis amatlajkuiloli uan sekinok amasenkauali tlen tlanechikolpa;
- IV. Temaktilis ipatiltika tlen amatlaixpantli tlen eltok ipan amtlanechikoli uan amajoktli tlen tetlatsakultilkalko;
- V. Kitekiuajpatiuis, ika iamamaktili tlen tekinauatiyekanketl, ipanpa tlen itekisenkaual, italuasanka tlen katlia ueli tekichijketl tlen moixtlalia ipan amatlanauatili motlajtlanis;
- VI. Mopias ika iyankiya uan iuikalisenkaualtekojti tlen amamachiyotl tlen amatlajkuilnechikoli;

- VII. Moyolmelaus, ipanpa Achtopa tlamauatili tlen tlanechikoli, amatlanauatili tlen ika monechikos, tlajtlachilis, motekos uan moixtlachilis matinij tlen tlanauatiplpa onka;
- VIII. Kiuikas itokilkka tlen tlajtoli katlia moixtontos ipan tekinauatiplkalko;
- IX. Kiselis tlen amatlanauatilsenkauanij ika iixkopinka uan iamaixkopinkayo amatekiyekantli tlen motekiujatlaltok iapn tlanechikoli, tlen momoyafulis ajkia amanauatilsenkauanij;
- X. Kinechikos tlanejnechikoli tlen tlanauatiplxeloli;
- XI. Kitlalanas tlajtolyolmelauali uan mouikas amatlaixpantli tlen tekiuajkatili;
- XII. Motlajtlachilis ika kuali itekisenkauali tlen tlanechikolkalko tlen tlajtoltli tlen tetlatsakultilkalko;
- XIII. Motlajtlachilis ma nochi amatlanauatili mosenkaua ipan kauitl uan kenmoneki;
- XIV. Motaljtlachilis isenkaual, nechikol, tlajtlachilijka uan ika kuali tekichiuali tlen amasenkauali tlen tetlatsakultilkalko;
- XV. Momoyauas ipan tlaseuili tlen tetlatsakultilkalko amatlajkuilopamitl tlen tlajtoltinij tlen mosenkauas ipan tlanechikoli;
- XVI. Kiyekanas tlanechikolni tlen tlatsalankali tlen tetlatsakultilkalko;
- XVII. Moyolmelaus nojnochilpa ajkia tekinauatiyekanketl tlen tetlatsakultilkalko kenijkatsa mouika tekichiuali ipan tekikalko tlen eltok imako uan isenkaual tle ipanpa moixnestia;
- XVIII. Kipalwuis ajkia tlanauatiyekana tekichiuali tlen yani momaktilia;
- XIX. Momaktilos ajkia amanauatilsenkauanij tlayolmelauali uan tlapaleuili tlen kinekisej;
- XX. Kintekipatlas amanauatilsenkauanij kema axkana uelis tekichiuatej, kema kejni kiixtlalis tetlatsakultilkalko ipan tlanechikoli;
- XXI. Sekinok tlen kipantilis tlanechikoli, tlanauati uan sekinok amatlanauatilistli.

CHIKOME AMATLAKOTONTLI TLEN TLAJTLANECHIKOLTLACHILIJKETL

Senpouali machiyonauatili. Tetlatsakultilkalko kipias tlajtlanechikolchilijketl, tlen ika iselti monauatis uan tekitlejtemos tlen ika kiixtlachilisej ininseltika tekisenkauali uan tlasenkauali, kitlajtlachilis itekiuiil tlen tominmoyajtli motekiuua uan itekisenkaual tlayolmelauali tlen tlanauati tlen moixtlaltok ipanpa, ijkino nojkia, kitelilis tlatsalankapatekiuili tlen tekikalasitili.

Tlajtlanechikolchilijketl kipias itekiyeckanketl tlen kiixpantis uan kinpias tlanechikoli tlen tlajtlachiyani, inintetilkayo uan tlasenkauali, katlia tekiuajkatyotl axkana asi sanse imako, iuikal kipias ajkia injuantis tekichiuanij, tlatekiuiyanij uan tominmoyajtli ipanpa tlen tlanauatiplstli.

Itekichiuali, tlen ajkia kipia tekuajkayotl ipan tlajtlanechikolchilijketl, kiixtlaltis imako imelajka, tlanauatiipa, iseltijkchiuali, axteuantilpa, imiyajka tlamoayauali, tlajlamikpa, tlachilpa, nojkia ijki ika tlen moitstos ipanpa tlanauatiili ipanpa tlen amatlanauatiili tlen tlajkuilosenkauali.

Senpoual machiyonauatili Bis. Ajkia tekuajyekanas ipan tlajtlanechikolchilijketl kixtlaltos amanauatilsenkalko, ken moixtontok mosenkauas ipan amanauatili tlen ttekuajnauatilka;

Senpoual machiyonauatili Ter. Tlajtlanechikolchilijketl kipias yani tlanauatiili:

- I. Motlajtlachilis itomintekiuilka tlen Tetlatsakultilkalko tlen tekuajnauatiltemolkalsenkaual ma mochiua ken moixnextia ipan tlanauatiili, amtlanauatielyekantli tlen moselijtok uan tomiashili tlen momaktlijtok, tlen ika moixtlachilis tominpiyali, tominmoyajtli, itekiui, itekijtli uan itekiuili tlen yani Tlaxtlauili;
- II. Kitekojties, tlajtlachilis, sejsenkauas uan kixpatilis chiuali uan tlasesenkaualyotl noso axteuantili tlen uelis tetlajtlakoltis amatipa tlen tekitiyabij uan tlen kixtokejya ipan tetlatsakultilkalko tlen tetekiuauatiltemolsenkauali, katlai kintlatsakuoltis amatlajtlakolistli tlen moixusantok ken axkana neltlajtlakolpa;
- III. Moixpantis ipanpa tetlatsakultilkalko tlen motekinauatiltemoyanij amatlayolmelauali tlen tlajtlachilistli uan tominmoyajtlachilistli tlen mosenkauas ipanpa tlen ikualsenkauali uan tekuajkapantekiuli Tlaxtlauili uan tletejtekiuitinij tlen tetlatsakultilkalko kaya tekuajtemolnechikoua, katlia kimoyaugas tekitomintlachilkalko tlen tlalkotomitl uamn tlanauatkalsenkajetl;
- IV. Kitlachilis tomintekiuli tlen kiuikas telatsakultilkalko tlen tetekiuajtemolsenkauali, mosenkaua ipanpa tlen amatlanauatili uan amtipajsenkajtli uan, tlankejni moneki, kiixtlali axkualtomintekiuli uan kenke mochijki yani Tlamantli;
- V. Motlajtlanis ipan tekikaltinij tlen moneki, matlasenkauali uan tekinauatiipa tlen pankisaas tlen iasika tlen tlanauatiixeloli tlen tomitlajtalchilkayotili;
- VI. Motlajtlachilis ipanpa tlen itekiuajkayotl, chiualistli noso axchialistli tlen uelis tetlajtlakoltis, axkualsenkajtli nos tlachiuali ipan tlatekiuli, tominmoyajtli, itekiui, tekijtli uan tomintekiuli uan tomintekiuli tlen tlatsakultilkalko tlen tekinauatiltemolnechikolsenkauali;
- VII. Kiixpantis ipanpa tlen tomintlajtlachilistli tlen ipanya motekiuia ipanpa tlen itlachilijka tlen axkenuelitominmoyajtli, tleteijlili ika nichualistli noso axchialistli tlen uelis kiixpantis se axkualchiualistli;
- VIII. Kitejtemos ipan tetlatsakultilkalko tekuastlajkuilchiuali tlen chiualistli tlen se imako mosenkaua amatipa tlen moixtlachilia ken maljuili.
- IX. Kiixusanis itokilka tlen tlapaleuilemolli tlen Tlaxtlauili ipanpa tlen tekichiuali tlen mopatiuujtok uan imachitili tlen tlanauatisenkaual patiujitok;
- X. Motlajtlachili iasika tlen tlaasitili uan tekiasitili tlen moixtlachilijtok ipan amatekiyekantli tlen amatlalilka, katlia moixnexskayotia ipan tomintekiuli tlen tetlatsakultilkalko tlen tetkuuajtemolnechikoli, itokilka tlen tekitetili tlen ya kiixtlal;

- XI. Kiselis uan senkajtlalis imelak tlateijlili noso tleijilistli tlen ika ichual i noso axitlachilijka ipanpa amatlachiualtlajtlakolpa, ken moixtlalia ipan amatlanauatili;
- XII. Motlajtalnis tlayolmelauali, tekalpaxalis uan tominoyajtlachilis tekikalpa uan tlanechikolpa tlen tetlatsakultilkalko tlen tekinauatiitem, olnechikoli tlen ika mosenkauas itekichiuali;
- XIII. Kiselis, moyauas uan kuajtlalis axtlajtolselii, tlachiualistli uan amatlatekiuili tlen mosenkaua ipanpa tlen tlamanpiyali, tekaltlaneuili uan tlamantekiuli tlen semanauaktekiuil, semanauatitekichiuali uan chiualistli tlen ika yani monepantia uan iamasesenkaual;
- XIV. Teuantis ipan tekichiuali tlen moselis uan momakas tekiuitinij tlen tetlatsakultilkalko tlen kisenkaua tekianatilttemoli, ipanpa tlen amatlanauatili;
- XV. Teuantis, ken miixtoma ipan tolanauatili tlen onka, iapn tlanechikoli uan piltlanechikoli tlen tlajtlanechikolchilijketl teuantis, uan teuantis ipan tekichiuali kani ya nojkia itsos;
- XVI. Kitlajtlachilis amatlaselili tlen tlajtlanechikolchilijketl tlen tekinauatiitemolnechikoli ipan chiualistli tlen imako eltok;
- XVII. Kixpantis amtlayekantli tlenika tlayolmelaus noso kiyankuilis itlajsenkauali, tlen maseualmej uan tlatekiuitinij;
- XVIII. Kisenkauas pilamatekiyekantli tlen tlajtlanechikolchilijketl;
- XIX. Moixpantis ipanpa tetlatsakultilkalko tlen tekinauatiitemoli tlayolmelauali sesenmestli uan iak xiuijtlia iasika tlen talpaleuitemoli, katlia kimaktilis uextomiltekiulkalko tlen tlalkotomitl uan amasenkaualkalko, uan tlajtoltetilis ipan tlanauatilmakli, kema kejni kinekis tlanauatiyekanketl;
- XX. Kiixpantis ipan tetlatsakultilkalko tlen tekinauatiitemolnechikoli tlayolmelauali ipanpa tlen amatlanechikoli tlen kiixneskayotia tekiamuakali uan, tlajtkino moneki, temaktili tlen tlatsakultili ipanpanpa tlen amatlajkuiltekichiuali;
- XXI. Kisenkauas uan kichiwas amatinij, ipanpa tlateijlili noso tlen kisa ipan tomintlajtlachilistli tlen mosenkajtok, tlajtlachilistli tlen tomintekiuli uan matipanpoluili;
- XXII. Kiixkuilos tlaajasitili uan isenkaual tlen motlajtlachilis ipan itlamika tlen amatlanauatili tlen tekichiuali uan amatlajkuilopla; uan
- XXIII. Tlen kiixtlalis tekiuajkayotl tlen amatipa uan sekinok chiualistli tlen temaka sekinok amatlanauatili.

Senpouali uan se machiyonauatili. Ajkia kipia tlanauatili ipan tlajtlanechikolchilijketl moneki kipias yani kekilis:

- I. Elis siua noso tlakatl tlen tlakattok ipan Hidalgo tlalkotomitl katlia kipias ika kuali iyekyoktekiuli ken maseuali uan tlapejpenilketl, uan kipias senpoauli uan makuili xiuitl kiasitok ipan tonali kema motekimaka;

- II. Moneki kipias kuali imaseualnemilis uan axkana moneki motlatsakultijtos ika se maljuitlateijlili tlen moneki mouikas tlatsaktipaj ipanolka tlen se xiuitl;
- III. Kipias kema motokaxtis eyi xiuitl tlen ikuamachilka tlen ni tekitl ipan itlachilka, tekiuili nos tomintlajtlachilka, kuateamatekuili, tominpouali tlen tekityanij, tomitekuili tlen tekinauatilkalko, semanauaktekichiuali, tematjayotl, tekaltlaxtlauali uan sekink semanauaktlatekuili;
- IV. Kipias ipan tonal kema motekimakas, ika iamatlamachtinextili tlen makuili xiuitl tlen iuajkaya, tle ika moixnextis itekisenkaual tlen moixtlalia ipan uajkapa tlanauatili, tlen momoyajtok tekiuajkapa noso tekikaltinij tlen motekinakatik yani tlaixnextili;
- V. Kipias ika kuali iixneska tlen kualnemillistli;
- VI. Axkana teuantis noso teuantijtos ipan eyi xiuitl tlen itekimakali, tekikalko tlen tomintlajtlachiyanij imelakpa tlen tetlatsakuilkalko tlen tetekinauatiltlanechikoli noso motekiuijtos ken tlajtlachilijketl noso tetomintlajtlachilijketl tlen ika kalteno tlen tetlatsakuilkalko tekichijki, ipanpa tlen ni tekinauatili;
- VII. Axkana moneki kipias tlatsakultili ma axtekichiua ipan nitekitilistli, nauatili noso tekimaktli ken semanauak tekichijketl; uan
- VIII. Axkana moneki tekichijtos ken tlaltlanauatijketl, tekinauatilyekanketl ipan se tlanauatilkalko, tekitlatsakuilkiklayekanketl tlen tekikalko kani motlatsakuilkiltia, amanauatiltlanechikolkalpa nosa ipan tlanechikolkalko, tlamauatijketl, tlenuatijketl tlen tlanechikolyekantli, uextekitiketl, noso ajkia kitekiuia tomintekiuli tlen se tekinauatilemolnechikoli, yon miixtlaltos ipan tekinauatilemolya ipan eyi xiuitl tlen yani tekimakali.

Senpouali uan se machiyonauatili Bis. Tekinauatilyekantli tlen tlajtlanechikolchilijketl kipias ipan tlanauatilekitl naui xiuitl uan uelis motekitlalis sanpa tlen itekitlamiltikayotl, achtipa tlen itekimaktli uan iasika tlen amatlanauatilyekantli uan amatlanauatili tlen moixpantia ipan tlamatlanauatili tlen tlanauatilekantli.

Kipias iasika tlanauatilepa ken Uexkaltlanauatili noso iuikal ipan tlanechikolpa tlen tetlatsakuilkalko tlen kisenkaua tekinauatiletlanechikoli, uan kipias itekiyekanka tlen tlanechikoluikali tlen ika moneantis Tekikalnauatili tlen uextlalkotomitl.

Ajkia tekinauatilyekana ken tlajtlanechikolchilijketl kimoyauas se tlayolmelauali ika sesejmestli uan xiuitilpa tlen itekichuuuali tlen tetlatsakuilkalko tlen tekinauatilemolsenkaua, katlia kimaktilis tekinauatilekantli tlen tomintlajtlachiya ipan tlalkotomitl uan amanauatilsenkaua kalko tlen ika nauatili kiyekana.

Senpouali uan se machiyonauatili Ter. Ajkia kipia tlanauatilekantli ipan tlajtlanechikolchilijketl tlen tetlatsakuilkalko tlen kisenkaua tekitemolnechikoli, kipias tlanauatilexkatil amtipa uan motlatsakuilkiltis ken ipanpa tlen tlanauatili, ipanpa tlen tekiuajtipa moixtlaltok ipan tetlajtlakotili amatlajtopaj.

Sekinok tekichiuanij tlen tlajtlanechikolchilijketl tlen tetlatsakuilkalko tlen tekuajtemolnechikolsenkauaj, noso semanauak tekichijketl ipanpa katlia momaktulis tekuajkayotl, ipanpa tlen talnauatilpa ipanpa tlen tekuajtipa moixtlaltok ipan tetlajtlakotili amatlajtopaj.

Senpouali uan se machiyonauatili Quáter. Tlajtlanechikolchilijketl, kiikuiloltlalis uan kiyankuilihitos tlayolmelauali tlen kenijkatsa mouikatij tomintekiuli, tlayolmelauali tlen teuantiya uan amatlajkuiloli tlen ika moixtlalis tomintlatekiuilinextili, tlen semanauak tekitiyanij tlen tetlatsakuilkalko tlen kisenkauaj tekinauatiolpejpentli, ipanpa tlenautili ipan axtominkualtekiuli, tlanauatili ipan teuantiltlajtlakoli amatipalya, ijkino ken amatlanauatili tlen tlatsalankapa.

Tlanauatiyekanketl tlen tlajtlanechikolchilijketl axkana uelis tekichiuanij ipan seyok tekikalnauatili, tekitl noso amatekimaktli tlen semanauak noso iselti, kano momaktulis amaixpantli.

Senpouali uan ome machiyonauatili. Semanauak tekichiuanij tlen tetlatsakuilkalko tlen kisenkauaj tekinauatiitemoli tlapaleuisej iuaya tekinauatiyekanketl, ipan tekinauatili tlen ya kiixtlalis ipan itlamika tlen tomintekiuli uan tlaaxkatili tlen tetlatsakuilkalko uan, tlan ijkino moneki, ipan tlanauatiuli tlen

Senpouali uan ome machiyonauatili Bis. Tlajtlanechikolchilijketl tlen tetlatsakuilkalko tlen kisenkaua tekinauatiitemoli, ajkia tekiyekana uan tekichiuanij tlen tekichiuanij iuaya, tlen katlia ueli kipiayaj, axkana uelisej teuantisej nos mokajkalakisej ipan tekisenkauali tlen iinkitekij kiixneskayotia uan isenkaual tlen tekimaktili tlen tekinauatiitemoli tlen machiyotlanauatili uan tlen ni tlanauatiamatl tlen kinmactiliaj ajkia tekichiuanij ipan tetlatsakuilkalko tlen motekinauatiitemoyantlanechikoli.

CHIKUEYI AMAKOTONTLI TLEN TEKITIYANIJ TLEN TLANAUATILPA UAN AMASENKAJTLA

Senpouali uan eyi machiyonauatili. Tetlatsakuilkalko kipias ajkia tlajkuiloyanij tlen tlajtoltilisej, tlen tlamachtili uan matekiyekantl, teamamaktiliyanij uan tetlapaleuiyanij uan tlajkuilamaukamnij tlen teakatilisej tomintekiuli.

Senpouali uan naui machiyonauatili. Sesej amanauatilsenkajketl tlen eltos imako, tlajkuilojketl tlen tlamachtili uan amtekisenkajtl tlen mosentekimaktilijtos uan maseualmej tlen tekuajtetylisej uan amasentlachiliyanij tlen monekis, katlia kinpaleuis ipan inintekichiali. Sesej amanauatilsenkajketl kipias ipan tlajtoltetili iuikal asika tlen tekitiyanij.

Senpouali uan makuili machiyonauatili. Tlen ika tekichiuaestetlatsakuilkalko kitokilis ikatlanauatiltekitl, nauatilkalko, tlanechikoli uan maseuanlmej tlen amantlachjiyasej tlen moixtlalis ipan amatlanauatili uan tlen mopatiuis ipan tomintekiuli.

Senpouali uan chikuase machiyotili. Tekiteuantili ipan tetlatsakuilkalko uan itekiytiyanij moixpantijtos ika amatlanauatili tlen tekitiyanij tlen tlatskitokej ipan tlantekiujayotl uan chinankonauatilkalko, ijkino ken tlanechikoli tlen axteuantinij tlen Hidalgo tlalkotontli.

Amatlanauatilni tlen tetlatsakuilkalko kitlajtalchilisej sijkaualtekitilistli uan amatlanauatiltekiseuili; imako eltos tlen talnechikoli, kiixtlachilis itlachilijka tlen itekichiuali, tekinauatiitemolpejpentli uan tekichiualnekili.

CHIKNAUI AMAKOTONTLI TLEN TLANECHIKOLI TLEN SEMAMNAUAKTEKIUAJKATILI, TLATSALANKAPAJ UAN TLAYOLMELAUALASILITL

Senpouali uan chikome machjiyonauatili. Tlen tlanechikoli tlen semamnauaktekiuajkatili, tlatsalankapaj uan tlayolmelaualasili, eli tlanechikoli ajkia kipaleuia tetlatsakuitlalko tlen kisenkua tekinauatiitemoli uan kipia iasika kiixnextis maseualpa, itlatsalankapantekitl ipan tlamoyauali uan iasika tlen semanauak tlayolmelauali tlen mosenkajtok ika sesej tekikalko.

Elis katlai mosnepantis ipan insemaktili uan ajkia moamatlajtlania, nojkia elis ajkia kimoyaus ika tlajtit tlajyolmelauali tlen motlajtlania, kipia tlanauatili kitlajtlachilis sesej tlajtolchiuali, katlia axkana sanse ikamo kiyolmelaua noss moakijtoua. Ajkia tekiyekana moixtlaltok ika tekuiajtlayekanketl tlen tetlatsakuitlalko.

Senpouali uan chikueyi machiyonauatili. Ajkia kineki kiyekanas tlen tlanechikoli tlen semamnauaktekiuajkatili, tlatsalankapaj uan tlayolmelaualasili, moneki:

- I. Tlakaktos ipan Hidalgo tlali ika itekiuil tlen iyekyok ken sanmaseuali uan ipan tlapejpentli;
- II. Kipias itlamachtillamatl uan iamamachtilpatiltilli, kipias naui xiuitl ipan itekisenkaualixmatka;
- III. Kipias kuali itlaxtlauilajoktli; uan
- IV. Axkana kipias tlatsakuitlili tlen ika axkana nemis tlamaajkapa ipanoli tlen se xiuitl noso ika tlatsakuitlili tlen mosenkajtok ken semanauak tekichijketl.

Tlen ika mosenkauas itekichiuali tlen momaktilistok amatlanauatilpa uan sekinok amatlanauatilistli.

MAJTLAKTLI AMATLAKOTONTLI TLEN TEKISENKAUALI TLEN TETLALKATEKIKAYOASILITL

Senpouali uan chiknaui machiyonauatili. Tlanauatitlanechikoli tlen moneki mosenkauas ika ikisalka tlen tetlatsakuitlalkali uelis mosenkauas ajkia Uextekaltekinauatil itlayekanka, tlajtolsemakkuloijsketl uan amatemaktilianij tlen tetlatsakuitlalko.

MAJTLAKTLI UAN SE AMATLAKOTONTLI TLEN TETLATSAKUITLILI

Senpouali uan majtlaktli machiyonauatili. Tlanechikoli tlen tetlatsakuitlalko uelis mosenkauas semanauakpa uan ika tlekkappa. Isenkaual tlen amatekiyekantli axkana uelis momoyaus; amanauatilsenkauanij tlen tetlatsakuitlalko uan Sekinok maseualmej, mokalikise

tlajtlakolpa tlan kimoyauasej ni tlaxeloli, achtipa tlen motlajtoluis tlen yani, katlia mosenkauas ipanpa tlen kantli kema momaktili ni tlajtoltlachilili, uan ken m̄nikani moixtoma:

- I. Amatlajkuilolsenkajketl kiixnextis tlanechikolpa katlia tlajtoli uan kenijkatsa mosenkauas, kiixnextis tlanauatiltlajtachilistli uan amatlanauatilchiuali ipan Katia motetilis;
- II. Amanauatilsenkauanij uelis tetlajtoluis ipan amanauatilyekantli tlen moixnextia;
- III. Kema amanauatilsenkajketl tlen motekiyekana kiixtlachilis kuali motekitlalanto, kiixtlalis ipan amatlalantli; uan
- IV. Amanauatilsenkauanij uelis kiixtlalisej inimatlalantli ika ininseltio noso ika ininmiyakpa, katlia moixtlalis ipan amatlasenkauali.

Eli ipan axtekilopan, uelis mosenkauas se tlateijlili tlen mosokuijtok.

Senpouali uan majtlaktli uan se machiyonauatili. Ajkia kiyekana tekinauatili kipias tlanauatiipa, mamixtlali ipan tekanseuili ika senpouali uan naui kauitl tlen iachtopa, tlajkuilopamitl tlen tlamoixtomas ipan tlanechikoli.

Tetlatsakuitlalko kiixneskayotis kauitl uan tonal kema mochiuas tlanechikoli.

MAJTLAKTLI UAN OME AMAKOTONTLI TEKICHIUALI TLEN IKA MOSENKAUAS TLADEIJLILI TEKIPA IKA AJKIA TETLATSAKUILTEKITIYANIJ UAN ITEKITIKAUAJ

Senpouali uan majtlaktli uan ome machiyonauatili. Axuikali noso tlateuili ipan tekitl ika ajkia tetlatsakuitltekityanis uan inintekitiyanij monepantisej ipan tlachiualistli uan tlen moijtoua ipan amatlanauatili:

- I. Tekichijketl tlen motleteijlijtok, uelis motleteijlis ipan tlanechikoli tlen tetlatsakuitlalko, ika tlajkuilopa, ipan makuili tonali teipaya kema momaktilos itlatsakuitili, itekiiyokatili noso tekikixtili;
- II. Mosenkauas se tekuajnechikoli tlen kiixtlalis, tlen kani mosejkitisej eyi amanauatilsenkauanij tlen motokaxtisej ipan tlanechikoli, katlai kisenkauasej nochitekiuajtlanechikolnotsali tlen ika motlalis isenkaual tlen tlajtolixontli, ikan axpanoli tlen kaxtoli tonali kema momaktilos amatlajkuiloli tlen moneki;
- III. Amatekinauatilsenkauanij kiixtlalisej ipan tlanechikoli amtlayekantli tlen isenkaual ipan axpanoli tlen makuili tonali ipanpa tonali kema tlantok tlanauatili tlen moixtoma ipan machiyonauatili tlen uajkapa moijkuilo; uan
- IV. Tetlatsakuitlalko kisenkauas ipan iuikal tlanechikoli kani moixtlalis amtlayekantli tlen tlasenkauali, axkana ijki kema mosenkauas tlanechikoli tlen moixneskayotis.

MAJTLAKTLI UAN EYI AMATLAKOTONTLI TLEN TLAKANAUATILASIKA

Senpouali uan eyi machiyonauatili. Tlajkuiltlanauatili tlen kiixtlalijtok tetlatsakultilkalko kiixtlalis tlalnauatilasika kema motetilis ipanpa yani tekichiuali eyi tlasenkauali ika itokilka ipan iuikal itokilka.

MAJTLAKTLI UAN NAUI AMAKOTONTLI TLEN TLAJTLACHILTEKIKALNAUATILI, TLAMACHTILISTEKIYEKANTLI UAN KUALTEKICHIUALI IPAN TEKINAUATILTEMOLNECHIKOLI

Senpouali uan majtlaktli naui machiyonauatili. Tlen tlajtlachiltekikalnauatili, tlamachtilistekiyekantli uan kualtekichiuali ipan tekinauatilemolnechikoli kipia tlanautilli kitlajtlachilis, kimachtilyekanas, tekiyekannextis, kialtlayekantekitili uan yakuimachtilselili tlen ajkia injuantij tekichiua j ipan tekinauatilemolnechikoli, tlen maseualmej uan tlen tekinauatilemolnechikoli.

Kipiyase tekichiuali ajkia kiyekana tlanautil kiixtlalis ajkia kipia tlanauatiyekannautili.

Senpouali uan kaxtoli machiyonauatili.- ajkia kineki elis tlayekanketl moneki:

- I. Elis ajkia tlakattok ipan Hidalgo tlali;
- II. Kiupiyasej intlamachtilamatl uan inintekiamanextili ipan tlajtolmanauijketl ika iamatekitetili uan naui xiuitl ipan naui xiuitl itekimachtilyekantli; uan
- III. Axkana moneki kipixtos tlatsakultili katlia moneki axkipias ipanolka tlen se xiuitl ipan tlatsakultilkalko nos ika tlatsakultili tlen moaxkatiltia ajkia semanauak tekitiyani.

KAXTOLI AMAKOTONTLI TLANAUATRILPEUILI

Senpouali uan kaxtoli uan se machiyonauatili. Ipan itekiuajkaya, ajkia amatlanauatilsenkauanij axkana uelisej kipiyaej seyok tekitl, tekuajkayotl noso amatekiyotl axkana ijki ajkia injuantis tekichiua j ken tlayekananij ipan tetlatsakultilkalko, uan tlen tekichiua j ken tlamachtiyanij, tekimachtiltetili, naseualchiuali, tlajtlachilistli noso tlen sanmoljuipaleuili.

Senpouali uan kaxtoli uan ome machiyonauatili. Ipan itekitlamika, siua uan tlaka amanauatilsenkauanij axkana uelisej kipiyasej tekichiuali ipantekikalnauatili ipan tlanautili tlen mokixtijtok tlen tekichiuali kani motlajtoljuijtok, yon axkana miotekitemos ken tekinauatilemoli noso kitemos tlanautili ipan tlanautilnechikoli tlen tekinauatilemoli, ipan omexiuitl tlen itlamika tlen itekichiuali.

Senpouali uan kaxtoli uan ome machiyonauatili. Amanauatilsenkauanij axkana uelis kinkixtilisej inintekij, san kena ijki ika tlen mojkuiloua ipan amocharmatlanauatili tlen mexkikan tlali, amochnauatili tlen Hidalgo tlalkotomitl uan amatlanauatili.

AXUAJKATILNAUATILI

SE. Niamatlanauatili kalakis ipan tlanauatili ipan se iteki tlen enero mestli tlen makuili tsontli uan kaxtoli xiuitl, Achtopa tlen imoyajka ipan amanauatilmoyajtli tlen tekinauatiilkalko tlen tlalkotomitl.

OME. Tlamantinij tlen axkana uelis mosenkauas kema momaktilos ni amatlanauatili uan tlen moneki kisenkauas tetlatsakultilkalko tlen kisenkaua tekinauatiilkalko tlen tlanauatiilkalko tlen tlatekolkali tlen Hidalgo tlalkotomitl uan mosenkauas ipan tlanauatili tlen tekilopa mosenkajtok.

EYI. Tetlatsakultilkalko uelis kisenkauas tlapatilistli uan tlasenkauilistli tlanauatinpa, tomintekiuipal uan amasenkauualpa tlen ika motetilotilis amatlanauatili tlen nikani moixtlalia.

NAUI. Tetlatsakultilkalko ipan najpouali uan majtlaktli tonali teipaya tlen kalakis tekilopa ni tlanaautili moneki kiixtlalis tlajtlanauatiilkalko tlen.

MAKUILI. Nochi tomintekiuili, maseualmej uan tekiuitinij ijkino ken ininyekyok, tetilistli, tominpiyali uan maseualchiuali tlen tetlatsakultilkalko tlen tekinauatisenkaua tlen tlatetilkayotl tekuaajtekolka, panosej imako tlen semanauak tlenechikoli tlen iseltinauatili tlen tetlatsakultilkalko tlen tekinauatinchikoli tlen Hidalgo tlalkotomitl.

CHIKUASE. Motlatsintlankaua nochi tlanauatili tlen axkana monepantis ipan ni amatlanauatili.

TLANAUATILTEKITILKAYOTL TLEN TLALKOTOMITL, IPAN IPATILTI TLEN MACHIYONAUATILI ONPOUALI UAN MAJTLAKTLI UAN SE TLEN AMOCHNAUATILI TLEN HIDALGO TLALI.- TLEN MOIXTONTOK IPAN TEKIKALKO KANI KISENKAUA TLANECHIKOLI AMANAUATILSENKAUANKALKO, IPAN PACHUCA TLEN SOTO, HIDALGO TLALKOTOMITL, ITEKI KAXTOLI UAN SE MESTLI DICIEMBRE TLEN MAKUILI TSONTLI UAN MAJTLAKTLI UAN NAUI XIUITL.

TLANAUATILYEKANKETK, DIP. ISMAEL GADOTH TAPIA BENITEZ.- TLAIXUASANIA; AMATLAJKUILOSENKAJKETL DIP. MA. EUGENIA CORADALIA MUÑOZ ESPINOZA.- TLAUASANIA; SECRETARIO DIP. LEONARDO PÉREZ CALVA.- TLAUASANIA.

IPANPA ITEKIUAPPIYALI TLEN NECHIMAKTILIA MACHIYONAUATILI EXPOUALI UAN MAJTLAKTLI UAN SE SE IAMAXELOLI TLEN AMOCHNAUATILI TLEN HIDALGO TLALI, NIPIA IKA KUALI MIMOYAUAS YANI AMATLANAUATILI, YEKA IJKI, NITLANAUATIA MA MOIXKOPINKAKIXTI, MOYAUAS UAN MOTEMAKTILI TLEN IKA KUALI MOTLACHILIS UAN KAULI MOSENKAUAS.

MOSENKAJTOCK IPAN ITETILKA TLEN TLANAUATILTEKITILKAYOTL TLEN TLALKOTOMITL TLEN TLAMALAJKAPA UAN ISELNAUATILPA TLEN HIDALGO, IPAN KAXTOLI UAN EYI ITEKI DICIEMBRE MESTLI TLEN MAKUILI TSONTLI IKA MAJTLAKTLI UAN NAUI XIUITL, HIDALGO TLANAUATIJKETL, LIC. JOSÉ FRANCISCO OLVERA RIZ.- TLAIXUASANIA.

N. TLEN E. NAMAJYA MIONPAIJKUILOUA AMATLANAUATILI TLEN AXUAJKATETILI TLEN MOPATLA IPAN YANI AMATLANAUATILI.

P.O. MAJTLAKTLI ITEKI ABRIL TLEN MAKUILPOUALI UAN KAXTOLI UAN OME XIUITL.

SEJA.- NI talnauatili kalakis tekilopa teipa tlen tonali kema moixtlalis ipan amatlanauatilkuiolmoyajtli tlen Hidalgo tlali.

P.O. CHIKNAUI TLEN OCTUNRE MESTLI TLEN MAKUILPOUALI UAN KAXTOLI UAN OME XIUITL.

SE. Ni amatlanauatili kalakis ipan tekitiloyan itokilka tlen tonali kema momoyauas ipan amtlajkuilolmoyajtli tlen nauatilkalko tlen Hidalgo tlali.

OME. Amatlanauatilkalko, kisenkauas itemoli tlen ajkia injuantij tekinauatipliyasej ipan tlajtlanechikoli tlen tlatekojti teln isehti monauatia tlen moixpantia ipan ni amatlanauatili.

Tlen itstokeya tekuaajtipaj noso ajkia kipiaj tlanauatili ipan tonmitlatekoli noso tlen ininmako tlajtlanechikoli tlen ika iselti monauatia tlen motokastia ipan ni amanauatili uelis teuantisej ipan itekimakali, nochipa uan kema kiaxitisej ika tlajtlanili tlen nauatilpa tlen moixtlaltok tlanauatiolpa.

EYI. Sejaj tlanechikoli tlen ika iselti monauatia tlen motokaxtia ipan tlanauatili, kipias najpouali uan majtlaktli tonali, ipan tonal kema momoyauas yani tlanauatili, tlen ika motetilis isenkaual ika tlajtik tlen ni amatlanauatili.

NAUI. Sejaj tlanechikoli tlen ika iselti monauatia tlen motokaxtia ipan tlanauatili, ipanmpa tlen tekichiuali makuili tsontli uan kaxtoli uan eyi xiuitl, kixtlalis ipan itomintekiuili tlen kiselis, setlanauatili tlen ika moamatlalis itekiul tlen Tlaxtlauili tlen monekis motekiuis ika tlen moasis iasika tlen tlaskayotl tlen tlajtlanechikoli teln tlajtalchiyali.

MAKUILI. Tlan onkas maseualtekiuiyanij, tomin uan tekiultinij tlen momaktilijtok tomintlachilistli noso tlajtlanechikoli tlen ika iseltimonauatia tlen mijotokastia ipan nia matlanauatili, momachilis tlajtlanechikolpa tlen tlajtlachilistli tlen nikani mijkuiloua ipan tlanauatili.

CHIKUASE. Amasenkaualistli tlen mosenkauas ipeualyotl tlen tekuajkemej tlen motekimakatok ipantlanauatili achtopa tlen ikalatka tlen ni amatlanauatili, motlamiltis kenmoixtlaltok ipan amatlanauatili tlen moixtonto ipan tlanauatili tlen mopèualtijtok.

CHIKOME. Tlan nama tlanautiyanij noso tlentlayekananij tlen tlajtlanechikoli tlen tlajtlachiyanij tlen ika iselti monauatiaj tlen motokaxtia ipan ni matlanauatili, kitokilis ika initlayekanka noso tekuajkemej tlan tlanautilsenkauankalko tlen tlakotomitl kintekimaka yankuik tlanautiyanij, teipaya tlen nikani moixtoma, moneki mosenkauas tlamaktilistli ipanpa tlanauatili teln iapn tlamautilñpa motekiuia.

P.O. senpouali uan majtlaktli julio mestli tlen makuili tsontli uan kaxtoli uan eyi xiuitl.

SE. Ajkia kiixpantia ni amatlanauatili kalakis ipan tekilopa itokilka tlen tonali kema mopatiltlis ipan amtlajkuilolmoyajtli tlen tekikalnauatili tlen Hidalgo tlali.

OME. Amtlanauatilsenkauanij tlen tekinauatiitemoli ipan kani se itstok ipanpa itekiuiil tlen ni tlanautili uan motekitlalkej ipan majtlaktli iteki diciembre teln makuilitsonli uan kaxtoli xiuitl ika eyi xiuitekiltili, kitokilisej tlanautilpa ipan kauili kema motekimakakej ika amanauatilkalsenkajketl tel mexiko tlali.

EYI. Mako yolmelaua yani amatlanauatili ajkia inijuantoj tekichiuaipan amanauatilkalko tlen mexikantlalnechikoli, tlen ika mopatiuis ipan tlanautilpa tlen mineki.